

Saksbehandler, innvalgstelefon og elektronisk postadresse

Inger Anne Boman, 64 94 80 18

inger-anne.boman@umb.no

Ås, 18. februar 2005

Referat fra møte i Avlsrådet for sau 11. februar 2005

Møtested:

Hotell Arena, Lillestrøm

Tilstede:

Bjørn Høyland (ordstyrer)
Øivind Gurandsrud (ikke sak 1-2 og 9)
Odd Risan for Sigurd Krekke
Tormod Ådnøy (ikke sak 8, 10, og 16)
Heiko Paulenz (ikke sak 4-8, 10-11, 13, 15-16)
Leiv Sigbjørn Eikje (observatør)
Inger-Johanne Holme (observatør, ikke sak 10 og 16)
Ewa Wallin (observatør, ikke sak 1-2, 9, 12 og 14)
Lars-Erik Wallin (observatør, ikke sak 1-2, 9, 12 og 14)
Inger Anne Boman (observatør og referent)

Siv Heia Uldal var syk og kunne ikke møte.

Møtet startet kl 10 og ble avsluttet ca kl 18.

Av praktiske årsaker ble sakene ikke behandlet i nummerrekkefølge.

Saksliste:

- 01/05: Godkjenning av innkalling og saksliste
- 02/05: Godkjenning av referat fra forrige møte
- 03/05: Synkronisering av brunst og hormonbehandling på sau
- 04/05: Fortsatt semingransking på Særheim og Blindheim
- 05/05: Nedfrysing av sæd på Særheim, eventuelt Blindheim
- 06/05: Betaling av seminværer som ikke blir satt inn på stasjon
- 07/05: Utsjalting av uinteressante seminværer
 - a) Hvilke værer ønsker vi å ha med neste år?
 - b) "Gule værer". Henvendelse fra Troms.
- 08/05: Utvelgelse av seminværer for 2005
- 09/05: Obligatorisk innsending av ullfeller
- 10/05: Revidering av regler for værer (og væreholdslag)
 - a) Kryssing av raser som er med i avlsarbeidet.
 - b) Medlemskap i to værer eller væreholdslag
- 11/05: Gjennomgang av avlsmåla, og vektleggingen av de ulike egenskapene
- 12/05: Styrt bruk av værer
- 13/05: Leiv Sigbjørn Eikje forteller om sitt arbeid
- 14/05: Møter som har vært (islandsspæl, spælsau, småraselagene)
- 15/05: Ringanalysen
- 16/05: Eventuelt

Sak 01/05

Godkjenning av innkalling og saksliste

Ifølge referat fra forrige møte skulle forslag til markering av beste vær innen hver rase det drives avlsarbeid på legges fram på dette møtet (sak 71/04 c).

Vedtak

Avlsrådet for sau venter at oppfølging av sak 71/04c kommer med på sakslisten for neste møte.

Avlsrådet for sau godkjenner innkalling og saksliste.

Sak 02/05

Godkjenning av referat fra forrige møte

Vedtak

Avlsrådet for sau godkjenner referatet fra møtet i Avlsrådet for sau 15. desember 2004, med følgende endringer:

Sak 71/04 Avlsstatuetten for værer b) Hvem får statuetten for 2004?
Føy til navn på oppdretter

Sak 79/04 Omregistrere dyr til NKS
Stryk siste to linjer. Omkoding av rase i pc-kåringsprogrammet vil ikke påvirke rasekode i værbasen da informasjonen hentes fra Sauekontrollen.

Sak 83/04 Eventuelt
Tilføy 'Det ble drøftet følgende punkt:' som første linje.

Sak 03/05

Synkronisering av brunst og hormonbehandling på sau

Det er registrert interesse for hormonbehandling for å synkronisere brunst på sau ute blant produsenter. Heiko Paulenz orienterte om metodene og ulempene med disse. I tillegg orienterte han om naturlig brunstsynkronisering (væreffekt) som kan være et nyttigere hjelpemiddel for å få søyer brunstige på samme tid.

Det er gjeldende vedtak av styret i NSG at en ikke ønsker hormonbehandling på sau.

Vedtak

Heiko Paulenz tar ansvar for omtale av naturlig brunstsynkronisering i Sau og Geit for å spre kunnskap om teknikken.

Sak 04/05 Fortsatt semingransking på Særheim og Blindheim

Avlsutvalget for sau i Hordaland Sau- og Geitalslag har sendt brev til NSG Semin med kopi til Avlsrådet for sau med tittelen 'Gjennomføring av ny avlsplan – seminstasjonen på Blindheim – innsparing av kostnader.'

Vedtak

Avlsrådet for sau mener det er opp til NSG Semin om det fortsatt skal tilbys prøveværgransking med semin og tar brevet til etterretning.

Sak 05/05 Nedfrysing av sæd på Særheim, eventuelt Blindheim

Det er i dag kun på Staur det produseres strå med frossen sæd. Fersksæd har kort holdbarhet og kan på grunn av transporttid bare brukes i deler av landet. Det er værere på Særheim og Blindheim som det er ønskelig å tilby frossensæd fra for at de skal bli tilgjengelig i hele landet.

Vedtak

Avlsrådet for sau ber NSG Semin om å se på mulighetene for å kunne tilby frossensæd også fra værere på Særheim og Blindheim.

Sak 06/05 Betaling av seminværer som ikke blir satt inn på stasjon

I dag er det Avlsrådet for sau som betaler for værere som kommer til seminstasjonene, men som ikke blir satt inn i produksjon pga. lyter som oppdages ved mønstring. Dette er ikke en tilfredsstillende ordning.

Vedtak

Fylkesvise avlsutvalg må ta større ansvar for å tilby værere til semin som er uten lyte. Værene bør besiktiges før forslagslista sendes inn. Kostnader med besiktigelsen må dekkes av fylkeslaget. Avlsrådet for sau vil ikke betale for værere som ikke blir godkjent ved innsett på seminstasjon.

Sak 07/05 Utsjalting av uinteressante seminværer

a) Hvilke værere ønsker vi å ha med neste år?

NSG Semin ønsker av ulike grunner å slakte enkelte seminværer.

Vedtak

Avlsrådet for sau ber NSG Semin om å lage en liste over værer de ønsker å slakte og oppgi årsak for den enkelte vær. Avlsrådet for sau ønsker mulighet til å anmode om å beholde enkelte værer dersom de er spesielt interessante i avlssammenheng.

b) "Gule værer". Henvendelse fra Troms.

Avlsrådet for sau har fått oversendt referat av Sak 06/05 Diverse fra Avlsutvalget for sau i Troms Sau- og Geitalslag. Der ble det gjort følgende vedtak:

- Værlam etter vær nr 200175516 (morbamsen) vil ikke blir kåret i Troms i fremtiden
- Avlsutvalget anmoder NSG om ikke å kreve betaling for semindosene fra denne væren.

Vedtak

Det er ikke grunnlag for å unnlate å kreve betaling for semindosene fra 200175516 Morbamsen.

Avlsutvalget i Troms kan velge å ikke sette inn prøveværer etter bestemte værer, men kan ikke avvise værlam til kåring så lenge foreldrene ikke har gitt gule avkom.

Inger Anne Boman skriver et begrunnet svar til Avlsutvalget for sau i Troms Sau- og Geitalslag.

Sak 08/05

Utvelgelse av seminværer for 2005

Det ble delt ut lister over de mest aktuelle seminværkandidatene for 2005.

Vedtak

Leder i Avlsrådet for sau og rådgiver i sauavl får fullmakt til å foreta det endelige utvalget av seminværer for 2005.

Sak 09/05

Obligatorisk innsending av ullfeller

Bedømming av ullfeller fra potensielle prøveværer er et viktig avlstiltak for å bedre ullkvaliteten. Høsten 2004 ble tilskuddet til ringer som sender inn ullfeller økt fra kr 500,- til kr 1000,-. Likevel har ikke oppslutningen økt. Det har derfor blitt reist spørsmål om det burde gjøres obligatorisk. Avlsrådet for sau ønsker å stimulere ytterligere til innsending av ullfeller.

Vedtak

Tilskuddet til ringer som sender inn ullfeller for bedømming på ullstasjon økes fra kr 1000,- til kr 2500,-.

Sak 10/05

Revidering av regler for væreringer (og værholdslag)

Det er foreslått endringer i to avsnitt under Punkt 4 'Krav til væreringene'. Eventuelle endringer bør gjøres tilsvarende for 'Krav til værholdslag'.

Avsnitt a), siste setning er foreslått endret fra: 'Nye medlemmer må ha vært medlem i Sauekontrollen i minst ett år, og kan ikke være medlem i annen værering eller værholdslag.' til: 'Nye medlemmer må ha vært medlem i Sauekontrollen i minst ett år. Dersom en produsent ønsker å være medlem i mer enn en værering må Mattilsynet, Avlsrådet for sau og alle medlemmene i begge de aktuelle væreringene godkjenne dette.'

I avsnitt c) er det foreslått to tilføyelser slik at teksten vil lyde: 'Bare buskaper som ikke er pålagt restriksjoner pga. mædi, skrapesjuka eller andre sykdommer kan delta i værering. Det enkelte medlem i ringen bør ikke ha under 20 vinterføra søyer, av den aktuelle rasen. Alle søyer av samme rasetype skal være med i væreringen (gjelder både søyer og påsatte søyelam). Det er ikke lov å pare søyer som er med i væreringen med vær av annen rase. Rekruttering av hanndyr til andre raser skal kun skje innen avlsgruppa eller ved semin. Bruk eller anskaffelse av andre værer hos det enkelte medlem skal ikke forekomme.'

Vedtak

Avlsrådet for sau vedtar de endringer som har blitt foreslått i regler for væreringer og værholdslag.

Sak 11/05

Gjennomgang av avlsmåla og vektleggingen av de ulike egenskapene

Avlsrådet for sau ønsker å igangsette en prosess med tanke på utvikling av eventuelle nye avlsmål og revurdering av vektlegging av de ulike egenskapene.

Vedtak

Administrasjonen v/Lars Erik Wallin bes om å hjelpe til med innsamling av relevant bakgrunnsinformasjon fra forskningsmiljø og industrien.

Sak 12/05

Styrt bruk av værer

På møtet i Avlsrådet for sau 15. desember 2004 ble det i Sak 69/04 Oppsummering av seminsesongen 2004 bestemt at en gruppe bestående av representanten fra UMB (tidligere NLH) og hans personlige vara, leder i Avlsrådet for sau, avlsrådgivere og rådgiver sauavl i NSG skulle finne fram til tiltak for bedre å kunne styre bruken av seminværer og innsett av prøveværer i ring.

Vedtak

Tormod Ådnøy får ansvar for at det blir lagt fram forslag til tiltak som bidrar til bedre styring av bruk av seminværer og innsett av prøveværer i ring på neste Fagforumsmøte.

Avlsrådet for sauavl vil gjøre vedtak i saken etter at Fagforum har uttalt seg.

Sak 13/05**Leiv Sigbjørn Eikje forteller om sitt arbeid**

Leiv Sigbjørn Eikje simulerer avlsframgang ved ulike avlsopplegg i sitt doktorgradsstudie. Foreløpig er det avlsframgang ved begrenset innavlsøkning som er simulert. Kostnadssiden ved de mest aktuelle avlsoppleggene skal studeres etterpå.

Vedtak

Avlsrådet for tar orienteringen til etterretning.

Sak 14/05**Møter som har vært (islandsspæl, spælsau, småraselagene)**

Det var møte for vurdering av islandsspæl 24.01.05 i Stavanger, møte om spælsauavl 25.01.05 på Sola og småraselagsmøte 26.01.05 i Stavanger. Det vil bli skrevet egne referater fra disse møtene.

Vedtak

Avlsrådet for sau tar orienteringen til etterretning.

Sak 15/05**Ringanalysen**

Det er ikke bestemt noe tidspunkt for når det skal arbeides videre med ringanalysen.

Vedtak

Avlsrådet for sau tar orienteringen til etterretning.

Sak 16/05**Eventuelt****a) Langtidslageret av frossenstrå**

Det er et langtidslager for frossensædstrå av alle værer som har vært i produksjon. Standarden er 104 strå per vær men antallet kan av ulike grunner avvike fra dette. Avlsrådet for sau har til nå disponert langtidslageret av frossenstrå og ønsker å fortsette med dette.

Vedtak

Det skal utarbeides en skriftlig avtale med NSG Semin angående disponeringsretten. I tillegg bør det utarbeides retningslinjer for bruk av disse stråene.

NSG Semin anmodes om å dele langtidslageret i to slik at ikke alle strå fra en vær går tapt dersom noe skulle skje med dunken.

b) Tilbud fra Troms om værer født i 2004 til semin

Avlsrådet for sau har fått forslag på to værer født i 2004 til semin.

Avlsrådet for sau er i prinsippet åpent for å ta imot et tilbud om noen få nåværende prøveværer til semin.

Vedtak

Leder i Avlsrådet for sau skaffer informasjon om identiteten på værene og får fullmakt sammen med rådgiver for sauavl til å avgjøre om de skal tas inn på Staur nå.

I tillegg ble det diskutert:**Eierskap til avlsværer**

I dag eies værer som settes inn til gransking av ring eller fylkeslag. På sikt kan det være ønskelig med en ens struktur, f.eks. region.

Omsetningsmidler pr kg slakt

Omsetningsmidler regnes i dag pr kg slakt. Kostnadene med avlsarbeidet er i stor grad uavhengig av dyrets kroppsvekt og småfe kommer derfor relativt dårlig ut sammenliknet med storfe og svin. Lars Erik Wallin skriver til styret og påpeker dette.

Inger Anne Boman
ref.